

Økonomiske resultater

Kommunens økonomi er fortsat fornuftig; men med store budgetudfordringer på nogle områder, voksende forventninger fra borgere og virksomheder samt udsigt til stor vækst i den ældste del af befolkningen er der behov for at tænke bæredygtig økonomi og vækst ind på både kort og lang sigt.

Regnskabsresultatet vurderes samlet set at være acceptabelt. Kommunens økonomiske situation er fortsat fornuftig set i lyset af, at kommunen har en pæn kassebeholdning; men der er store budgetudfordringer på nogle af de store velfærdsområder og på de specialiserede områder, hvor der ses en kontinuerlig vækst i udgifterne år for år. Det er derfor nødvendigt at holde skarpt fokus på økonomien hele vejen rundt og iværksætte tiltag, der kan medvirke til både en opbremsning i og finansiering af udgiftsudviklingen.

Kommunen har et udgiftsbehov, der ligger over landsgennemsnittet og et indtægtsgrundlag, der ligger under landsgennemsnittet. Det betyder, at sammensætningen af borgere i vores kommune gør, at vi samlet set tjener mindre og dermed betaler mindre i skat end landsgennemsnittet samtidig med, at vi som borgere samlet set har behov for kommunale ydelser over landsgennemsnittet.

Ubalancen mellem udgiftsbehov og indtægtsgrundlag giver et økonomisk og styringsmæssigt pres og det ses i de budgetudfordringer, der er på flere områder.

Derfor er der fortsat behov for en fokuseret økonomisk styring. Det forhenværende byråd vedtog i marts 2018 en økonomisk politik bestående af syv grundpiller, som fortsat er gældende i 2024:

- Overskud på den strukturelle drift på minimum 190 millioner kroner årligt
- Nedbringelse af den langfristede gæld med minimum 150 millioner kroner i denne byrådsperiode
- Gennemsnitslikviditeten skal være på minimum 350 millioner kroner ved udgangen af denne byrådsperiode
- Anlægsniveauet skal være på minimum 130 millioner kroner om året
- Der skal fortsat arbejdes med optimering af kommunens driftsområder
- Der gives ikke ufinansierede tillægsbevillinger og udvalgene skal overholde budgetrammerne og fremlægge forslag til kompenserende besparelser ved budgetudfordringer på områderne
- Der arbejdes for at få et højere udskrivningsgrundlag og dermed flere skatteindtægter. Det skal blandt andet ske gennem salg af byggegrunde og flere tilflyttere.

Det er denne økonomiske politik, der har været og er grundlaget for økonomistyringen i kommunen. Den økonomiske politik er vigtig, idet en bæredygtig økonomi med budgetoverholdelse er fundamentet for en fortsat stabil drift og udvikling af kommunen.

Udover den økonomiske politik danner økonomistyringsretningslinjerne rammen for økonomistyringen i kommunen. Retningslinjerne beskriver blandt andet, at alle udvalg skal

lægge et budget i balance og ved udsigt til budgetoverskridelser skal udvalget iværksætte tiltag, der sikrer, at budgettet for udvalget kan overholdes. Dette er ikke lykkedes på alle udvalgsområder i 2024.

Byrådet besluttede i juni 2024 en ny økonomisk politik og i november 2024 nye økonomistyringsregler. Den økonomiske politik træder i kraft for regnskab 2025, og økonomistyringsreglerne træder i kraft ved budgetlægningen for 2026 og dermed også for regnskabsaflæggelsen for 2026, dog vil de nye overførselsregler træde i kraft med virkning fra regnskab 2025.

Næstved Kommunes resultat for 2024

I tabellen nedenfor kan Næstved Kommunes resultat for 2024 ses.

Opstillingen er lavet i forhold til, om beløbet går ind eller ud af kassen. Derfor betyder +indtægter og - udgifter.

Resultatopgørelse 1.000 kr.	A Oprindeligt budget 2024	B Korrigeret budget 2024	C Regnskab 2024	D Afvigelse opr. budget	E Afvigelse korr. budget
Driftsindtægter					
Skat/tilskud udligning	6.271.201	6.281.046	6.296.407	25.206	15.361
Nettodriftsudgifter (ekskl. forsyning og ældreboliger)					
Serviceudgifter	-4.184.034	-4.318.613	-4.296.724	-112.690	21.889
Overførselsudgifter	-1.422.073	-1.438.046	-1.396.842	25.230	41.203
Forsikrede ledige	-153.004	-153.004	-145.685	7.319	7.319
Aktivitetsbestemt medfinansiering	-391.541	-385.699	-387.647	3.894	-1.948
Den centrale refusionsordning	71.166	79.166	110.394	39.228	31.228
Nettodriftsudgifter i alt	-6.079.486	-6.216.196	-6.116.505	-37.019	99.692
Renter (ekskl. ældreboliger)	-1.399	11.228	18.748	20.147	7.520
Resultat af ordinær drift	190.316	76.077	198.650	8.334	122.572
Nettoanlægsudgifter (ekskl. forsyning og ældreboliger)					
Øvrig anlæg	-157.527	-298.208	-159.913	-2.386	138.296
Anlæg i alt					
Resultat af skattefinansierede område	32.789	-222.131	38.737	5.948	260.868
Optagne lån	27.750	32.799	29.999	2.249	-2.800
Afdrag på langfristet gæld (ekskl. ældreboliger)	-83.876	-83.876	-83.026	850	850
Øvrige finansforskydninger	-3.684	-96.091	47.067	50.751	143.158
Samlet balance på det skattefinansierede område	-27.021	-369.299	32.776	59.798	402.075
Resultat af det brugerfinansierede område	-235	-235	10.789	11.024	11.024
Resultat af Ældreboliger	-86	-86	-8.507	-8.421	-8.421
Resultat i alt	-27.343	-369.620	35.058	62.401	404.679

Kolonne A-C: +=indtægt, -=udgift

Kolonne D-E: +=overskud, -=underskud

Næstved Kommune har overskud på 198,7 millioner kroner på driften

Næstved Kommune kom ud af 2024 med et overskud på den ordinære drift på 198,7 millioner kroner mod et budgetteret overskud på 190,3 millioner kroner. Resultatet opfylder dermed Byrådets mål om et overskud på den ordinære drift på minimum 190 millioner kroner.

Ordinær drift er resultatet af kommunens skatte-, tilskud/udlignings- samt driftsindtægter og refusioner fratrukket kommunens samlede driftsudgifter til f.eks. skoler, daginstitutioner, ældre, handicappede, arbejdsmarked, sundhed, veje, miljø, administration mv.

Det ordinære driftsresultat er 8,3 millioner kroner bedre end det oprindelige budget og 122,6 millioner kroner bedre end det korrigerede budget.

Regnskabet ender dermed stort set som oprindeligt budgetteret. Resultatet dækker dog over store udsving på de enkelte poster. Kommunen har haft højere serviceudgifter end oprindeligt budgetteret (se også afsnittet nedenfor); men de opvejes af højere indtægter på både driftsindtægter, refusioner og renter samt lavere udgifter på arbejdsmarkedsområdet.

Det skal bemærkes, at kommunens udgifter til arbejdsmarkedsområdet (overførsler og forsikrede ledige) er blevet reguleret fra staten, hvor kommunen har tilbagebetalt 11,3 millioner kroner i bloktilskud i forbindelse med midtvejsreguleringen af kommunernes udgifter til området. Beløbet var afsat som bufferpulje i budget 2024. Reguleringen slår ikke igennem på det oprindelige budget. I forhold til det korrigerede budget, er der et overskud på arbejdsmarkedsområdet (overførsler og forsikrede ledige) på 48,5 millioner kroner.

Serviceudgifterne ligger over det budgetterede i Næstved; men under den samlede ramme for kommunerne under ét

Budgettet for 2024 var vedtaget med serviceudgifter på 4.184 millioner kroner. Serviceudgifterne har i regnskabet været på 4.296,7 millioner kroner, hvilket er et realiseret underskud på serviceudgifter på 112,7 millioner kroner i forhold til oprindeligt budget. Kommunens serviceudgiftsramme er i løbet af året dog blevet korrigeret for pris- og lønudvikling samt Ukraineudgifter. Når der tages højde for den korrigerede serviceramme, har Næstved Kommune overskredet serviceudgifterne med 72 millioner kroner. Overskridelsen skyldes primært underskud på Børne- og Uddannelsesudvalgets område.

Hvis kommunerne under ét overskrider den samlede ramme på serviceudgifter, vil alle kommuner blive trukket forholds-mæssigt i bloktilskud året efter i den kollektive straf. Derfor har alle kommuner en fælles interesse i samlet at overholde denne ramme. Herudover vil de kommuner, der overskrider serviceudgifterne ligeledes blive ramt af en individuel straf. Serviceudgifter er de samlede nettodriftsudgifter eksklusive udgifter til f.eks. arbejdsmarkedsoverførsler og aktivitetsbestemt medfinansiering af sygehus- og sundhedsvæsenet samt indtægter fra den centrale refusionsordning.

Kommunernes foreløbige regnskab viser, at kommunerne i 2024 havde et overskud på den samlede serviceramme på omkring 2 milliarder kroner. Dermed bliver der ingen sanktion for Næstved Kommunes overskridelse af servicerammen, da andre kommuner har brugt mindre end deres serviceramme. På anlægsområdet er der brugt mere end 1 milliarder kroner mere end aftalt med regeringen. Der er ikke en automatisk sanktion på anlægsregnskabet. Det vil i givet fald skulle besluttes konkret i folketinget.

Stort set alle udvalg har overskud; men det dækker over store udsving

Det er alene Plan-, Teknik- og Lokaldemokratiudvalget samt Børne- og Uddannelsesudvalget, der kommer ud med et underskud på samlet 3,1 millioner kroner. Flere af udvalgsresultaterne dækker dog over større udsving.

Socialudvalget lander på et samlet overskud på 2,1 millioner kroner inklusiv aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsområdet. Resultatet er et underskud på 1,8 millioner kroner, når aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsområdet tages ud. Dette resultat er opnået efter udvalgets beslutning om en række kompenserende besparelser i løbet af 2024.

Resultatet dækker over overskud på fagområde handicap og fagområde ældre, mens der er underskud på fagområde psykiatri, samlet et overskud på fagområderne på 10,0 millioner kroner. Der er til gengæld et underskud på virksomhederne på ældreområdet på 10,3 millioner kroner, som delvist dækkes af overskuddet på fagområderne, jf. byrådets beslutning om overførsler d. 25. marts 2025.

Børne- og Uddannelsesudvalget kommer ud af regnskab 2024 med et samlet underskud på 0,3 millioner kroner. Dette resultat er opnået efter udvalgets beslutning om en række kompenserende besparelser i løbet af 2024, overførsel af virksomhedernes overskud fra 2023 til 2024 til delvis dækning af fagudvalgets underskud i 2024 samt en ekstra budgettildeling på 35,7 millioner kroner i forbindelse med budgetkontrollen pr. 1. september 2024.

Samtidig dækker resultatet for 2024 over underskud på fagområderne (centralt niveau) på både Børn og Unge samt Undervisning (primært specialundervisning, som dog er dækket af ovenstående budgettildeling i 2024) og overskud på virksomhederne på områderne.

Der er underskud på fagområdet Børn og Unge på 19 millioner kroner. Det har ikke været muligt at eftergive underskuddet fuldt ud i forbindelse med overførslerne mellem 2024 og 2025.

Underskuddet på Børn og Unge er dog reduceret til 4 millioner kroner, der overføres til 2025.

Resten af underskuddet, 15 millioner kroner, er dækket af resterende overskud på dels andre områder af Børne og Uddannelsesudvalgets eget budget og dels af Økonomiudvalget, Beskæftigelsesudvalget samt Kultur og Fritidsudvalget.

Økonomiudvalget kommer ud med et overskud på 31 millioner kroner. Også her dækker det over store udsving mellem de forskellige politikområder under udvalget og virksomheden, som her er Administrationen. Udvalget har i forbindelse med overførslerne fra 2024 til 2025 selv dækket politikområde ejendommens underskud på 11,5 mio. kr. Derudover har udvalget dækket budgetudfordringer på risikostyring og forsikringer samt barselspuljen. En del af udvalgets overskud anvendes til delvist at dække underskuddet på Børn og Unge-området.

Plan- Teknik og Lokaldemokratiudvalget kommer ud med et underskud på 2,8 millioner kroner. Det skyldes primært vintervedligeholdelse og ekstraordinær udskiftning af biler og maskiner (udover planlagt niveau). Underskuddene på disse områder opvejes delvist af overskud på andre delområder.

Budgetkontrollen pr. 1. marts 2025 viser fortsat forventede budgetudfordringer på både Socialudvalgets, Børne- og Uddannelsesudvalgets og Økonomiudvalgets områder i 2025 samtidig med, at der er en forventning om, at de øvrige udvalg i et vist omfang også bruger deres budgetramme. Det betyder, at der vurderes en overskridelse af servicerammen på ca. 85 millioner kroner og der er derfor i marts 2025 iværksat et administrativt arbejde med at iværksætte tiltag og handlinger, der kan bremse udgiftsvæksten og sikre budgetoverholdelse uden det betyder serviceniveauændringer. Såfremt der ved budgetkontrollen pr. 1. maj 2025 fortsat forventes budgetudfordringer i 2025, vil der blive fremlagt forslag til kompenserende besparelser (serviceniveauændringer) til politisk niveau.

Ukraineudgifter er dækket med 100 %

Næstved Kommune har i 2024 modtaget 12,8 millioner kroner til at dække Ukraineudgifter i 2024. Der har primært været udgifter til boligindplacering, dagpasning, skole samt diverse ydelser. Alle områder har fået dækket udgifter relateret til Ukraine fra den tværgående pulje under Økonomiudvalget i forbindelse med budgetkontrollen pr. 1. september 2024. Restbeløbet på 3,5 millioner kroner er afsat til etablering af midlertidige boliger til flygtninge (under Ejendomme). Beløbet har været med til delvist at finansiere underskuddet på drift og vedligeholdelse af kommunens ejendomme under politikområde Ejendomme i 2024.

Puljen er fordelt til følgende områder:

Administration	2.065
Arbejdsmarked	886
Børn og Unge	125
Dagtilbud	273
Undervisning	5.781
Kultur og Fritid	134
Ejendomme	3.536
I alt	12.780

Der er ikke foretaget nogen opfølgning på Ukrainekompensationen i forbindelse med regnskabsafslutningen.

Kommunen har gennemført anlæg for 159,9 millioner kroner

De samlede anlægsudgifter er med 159,9 millioner kroner i regnskab 2024 stort set som oprindeligt budget, der er på 157,5 millioner kroner.

Der er i marts 2024 overført uforbrugte anlægsmidler fra budget 2023 til budget 2024 og givet bevillingsændringer ved årets budgetkontroller, så det korrigerede budget for 2024 udgør 298,2 millioner kroner. Der er dermed brugt 138,3 millioner kroner mindre end det korrigerede budget. Det skyldes primært renovering af Jernbanegade 12, etablering af køkkener til madordninger i daginstitutioner, ny svømmehal og vådområdeprojekter. Der er anlægsoverførsler fra 2024 til 2025 på 133,2 millioner kroner.

Kommunen har haft renteindtægter på 18,7 millioner kroner

Der var oprindeligt budgetteret med nettorenteudgifter på 1,4 millioner kroner. Der har været nettorenteindtægter for 18,7 millioner kroner og dermed har kommunen fået 20,1 millioner kroner mere i rente end oprindeligt budgetteret. Det skyldes primært afkast på kommunens investeringer og højere rente på indestående i kommunens daglige pengeinstitut.

Gennemsnitslikviditeten udgør 694 millioner kroner ved udgangen af 2024 – den forventes at falde i både 2025 og 2026

Ses alle udgifter og indtægter under ét, kan Næstved Kommunes resultat for 2024 opgøres til et overskud/ændring af likviditeten på 35,1 millioner kroner mod et oprindeligt budgetteret underskud på 27,3 millioner kroner. Regnskabsresultatet er dermed 62,4 millioner kroner bedre end oprindeligt budgetteret. Det skyldes primært et forbedret resultat af ordinær drift med 8,3 millioner kroner samt en forbedring af likviditeten via øvrige finansforskydninger på 50,8 millioner

kroner ift. oprindeligt budget, primært på grund af fald i kortfristede tilgodehavender og refusionstilgodehavender (statsrefusion) samt mellemregning mellem årene, hvor sidstnævnte er af meget teknisk karakter og udlignes tidligt i 2025.

Den faktiske kassebeholdning pr. 31. december 2024 var på 309,3 millioner kroner.

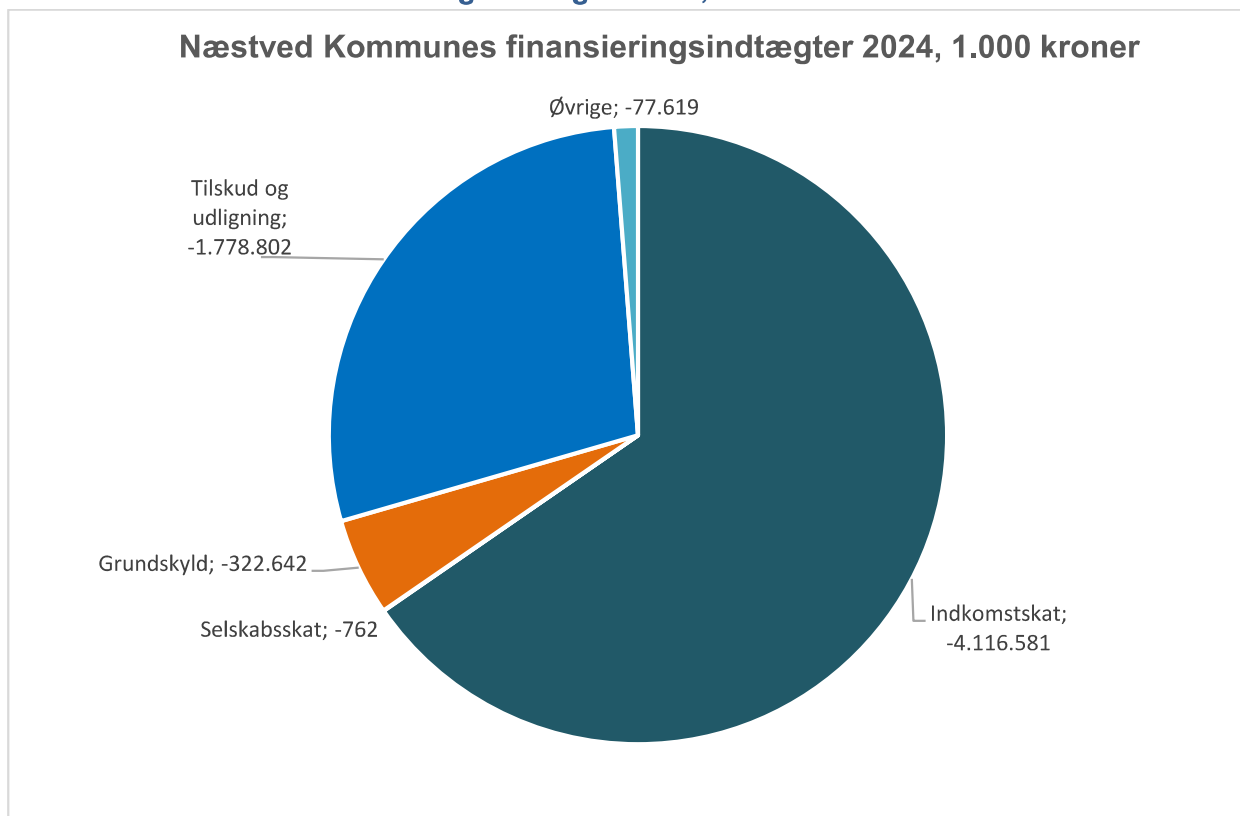
Kommunens gennemsnitslikviditet var på 693,7 millioner kroner ved udgangen af 2024. Det er en pæn høj gennemsnitslikviditet, som er steget i løbet af 2024. Beholdningen skal primært bruges til at dække overskuddet på cirka 187,6 millioner kroner, der budgetmæssigt er overført fra 2024 til 2025 på drift og anlæg.

Med en gennemsnitslikviditet på 693,7 millioner kroner er byrådets økonomiske mål om en gennemsnitslikviditet på minimum 350 millioner kroner opfyldt. Det fremadrettede mål for likviditeten er på minimum 450 mio. kr.

Hvor kommer pengene fra?

Næstved Kommunes indtægter består af henholdsvis finansieringsindtægter samt drifts- og anlægsindtægter. Finansieringsindtægterne er skatteindtægter som indkomstskat, selskabsskat og ejendomsskat samt indtægter fra tilskuds- og udligningsordninger. Drifts- og anlægsindtægter er blandt andet brugerbetaling for dagtilbudspladser, entreindtægter fra svømmehaller, betaling for kurser, salg af bygninger og ikke mindst refusioner fra staten, som eksempelvis dækker en del af udgiften til førtidspension, kontanthjælp og dagpenge til forsikrede ledige. Endelig har kommunen renteindtægter.

Næstved Kommunes finansieringsindtægter 2024, 1.000 kroner

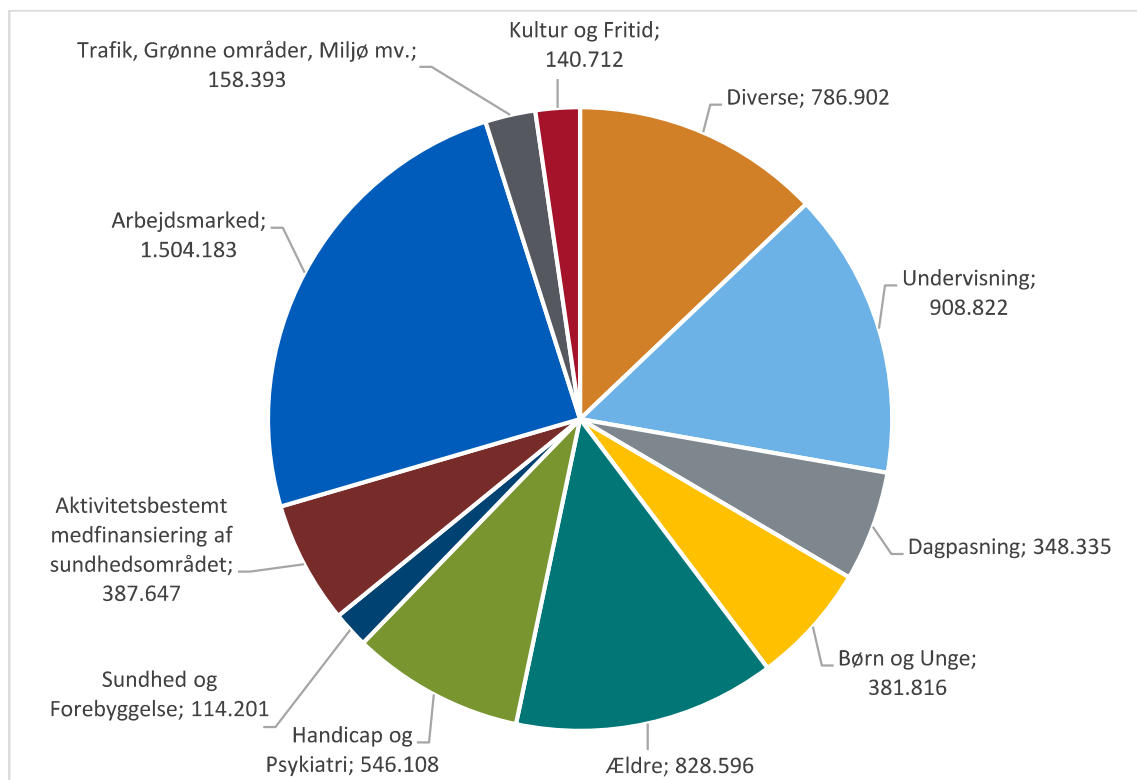
Diagrammet ovenfor viser, at kommunens finansieringsindtægter primært kommer fra indkomstskatter, som udgør 65,4 % af finansieringsindtægterne, mens tilskud og udligning udgør 28,3 % af finansieringsindtægterne. Resten af indtægterne stammer fra grundskyld, selskabsskat og øvrige finansieringsindtægter, svarende til 6,4 %.

Hvad bliver pengene brugt til?

Næstved Kommunes udgifter består af driftsudgifter og anlægsudgifter. Driftsudgifterne indeholder blandt andet udgifter til overførsler og udgifter til opretholdelse og udvikling af de serviceydelser, kommunen tilbyder borgerne, som eksempelvis dagtilbud, ældrepleje, genoptræning, undervisning i folkeskolen med videre. Anlægsudgifter består af udgifter til vedligeholdelse og forbedring af kommunens ejendomme, veje og naturområder, anskaffelse af nyt materiel, nyopførelse af bygninger eller anlæg af veje. Endelig har kommunen også renteudgifter.

I Næstved Kommunes regnskab indgår også forsyningsområdet, der sørger for renovation. Forsyningsområdet er udskilt fra kommunens øvrige aktiviteter, fordi det drives efter et "hvile-i-sig-selv princip". Det betyder, at kommunen ikke på lang sigt må skabe over- eller underskud ved driften af forsyningsområdet, men kun opkræve borgerne, hvad der svarer til de udgifter, der afholdes ved renovationsopgaven. Der skelnes derfor i regnskabet mellem skattefinansierede aktiviteter og forsyningsområdet.

Næstved Kommunes nettodriftsudgifter 2024, 1.000 kroner

Note: Diverse er en samlet opgørelse for Politikere, Administration, IT, Jord og Bygninger Brand og Redning samt Tværgående områder. Nettodriftsudgifter på Trafik, Grønne områder, Miljø mv. er inkl. forsyningsområdet.

Diagrammet viser de enkelte områders nettodriftsudgifter for 2024, hvilket vil sige, at det er lavet på baggrund af driftsudgifter og -indtægter inklusive refusion fra staten.

Ud over nettodriftsudgifterne har kommunen haft nettoanlægsudgifter samt udgifter til afdrag og renter på lån.

Uddybende bemærkninger til de enkelte områder kan læses i afsnittet "Specielle bemærkninger" i bilagssamlingen til regnskabet på naestved.dk.

Hvad sker der, hvis der er overskud eller underskud på et område?

Der er en forventning om, at budgetterne for de enkelte områder bliver overholdt, men der kan stadig være overskud eller underskud. Driftsbudgetterne tildeles som virksomhedsrammer og driftsbudgetter til fagområderne. En virksomhedsramme er det budget, som hver af kommunens virksomheder (f.eks. skoler, ældrecentre) får ved budgetårets start. Et driftsbudget til fagområdet dækker områder, der går på tværs af virksomheder, som f.eks. anbringelser af børn og unge.

Overskud på virksomheder på op til 2 % af budgettet kan overføres til næste budgetår, mens underskud fuldt ud overføres og skal afdrages. Overskud på fagområderne kan også overføres

til næste år, men der er ingen automatik i dette. Hvis et fagområdeoverskud bevilges, skal det som hovedregel bruges som buffer til at imødegå underskud på udvalget i det kommende år. Underskud på fagområderne overføres som udgangspunkt til næste år.

Der kan som hovedregel ikke overføres over- eller underskud på arbejdsmarkedsområdet og aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsudgifter.

Byrådet træffer den endelige beslutning om overførsel af underskud og overskud til næste år